

Aan de leden van de gemeenteraad

Raadsinformatiebrief 47

Helmond, 5 april 2023

Onderwerp: Terugkoppeling informatiebijeenkomst Time-out & Verblijfsvoorziening

Zaaknummer: 51441659

Geachte leden van de gemeenteraad,

Samen met partners uit het zorg- en veiligheidsdomein zetten we ons sinds medio 2020 in voor de ontwikkeling van een voorziening voor mensen met meervoudige complexe problematiek. Een Time-out & Verblijfsvoorziening is hard nodig, want momenteel valt een groep inwoners in Helmond en de Peel tussen wal en schip.

In de adviescommissie van 28 februari sprak uw raad over de door ons college voorgestelde locatie voor de Time-out & Verblijfsvoorziening aan de Rochadeweg/Veldbeemd. Tijdens deze commissie is veel gesproken over de zorgen rond overlast en (on)veiligheid. In het raadsvoorstel waren randvoorwaarden opgenomen over het werken met een veiligheids- beheerplan en de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE-model). In de commissie bleek dat voor een aantal inwoners en raadsleden nog onvoldoende duidelijk was wat deze randvoorwaarden inhouden en hoe het proces eruit gaat zien.

Wethouder Van Dijk zegde toe om nog een keer aan tafel te gaan met buurtbewoners en belanghebbenden om toelichting te geven en vragen te beantwoorden. Dit past bij het uitgangspunt van raad en college om een zorgvuldig participatietraject te doorlopen, waarbij we ons realiseren dat we op dit moment - in het proces - niet alle vragen of zorgen kunnen beantwoorden of wegnemen. De wethouder gaf dit ook aan in de raadscommissie.

Op maandag 27 maart vond de verdiepende informatiebijeenkomst voor buurtbewoners, belanghebbenden en raads- en burgercommissieleden. In deze raadsinformatiebrief en in het verslag in de bijlage leest u een terugkoppeling van de bijeenkomst en welke toezeggingen we doen naar aanleiding van de bijeenkomst.

Inhoud van de informatiebijeenkomst

In de bijeenkomst legden we uit wat een veiligheids- en beheersplan en het AVE-model behelst én lichtten we toe hoe het veiligheids- en beheerplan tot stand komt en wat de rol van buurtbewoners en belanghebbenden bij de totstandkoming is. Hierbij was ook een vertegenwoordiging van de betrokken maatschappelijke organisaties en de politie aanwezig. Daarnaast gingen we in gesprek over het bredere proces van participatie, zoals de communicatie-instrumenten, klankbordgroep, het informeren en meepraten over het bouwontwerp, communicatie over besluitvorming (bezwaar), et cetera. Buurtbewoners en belanghebbenden kregen de gelegenheid hun vragen te stellen en zorgen en aandachtspunten te delen.

Aanvullende toezeggingen naar aanleiding van de informatiebijeenkomst

We hebben tijdens de bijeenkomst zorgvuldig naar de vragen, zorgen en aandachtspunten geluisterd. Naar aanleiding hiervan zijn verschillende afspraken gemaakt en toezeggingen gedaan. Deze kunt u teruglezen in het bijgevoegde verslag.

Inzet op veiligheid voor de omgeving, begint aan de binnenkant van de voorziening. Dat wil zeggen dat onze inzet is gericht op het voorkomen van incidenten en overlast. Dat doen we door scherpe afspraken te maken met cliënten die op de Time-out & Verblijfsvoorziening gaan verblijven. De huis- en gedragsregels zijn hiervoor het uitgangspunt. Niet alleen worden regels met de cliënt besproken en afgesproken. Ook de

consequenties die het heeft, als die regels worden overtreden, moeten duidelijk zijn. Het is belangrijk de afspraken in de praktijk te handhaven.

Verder hebben signalen uit de informatiebijeenkomst geleid tot de garantie van de onderstaande punten in de uitwerking van het veiligheids- en beheersplan. Dit zijn aanvullingen op de beslispunten 2a en b van het raadsvoorstel:

- Er is altijd, dat wil zeggen 24 uur per dag, 365 dagen per jaar, fysiek toezicht aanwezig op de locatie. Het toezicht heeft niet alleen een interne rol richting cliënten, maar is ook verantwoordelijk voor de veiligheid in de directe omgeving van de locatie, met betrekking tot de cliënten van de voorziening;
- Er komt een extra meldpunt vanuit de voorziening dat 24/7 bereikbaar is voor buurtbewoners en belanghebbenden. Zij kunnen hierdoor direct eventuele overlast melden;
- Met de meldkamer van de politie worden afspraken gemaakt over de locatie van de Time-out & Verblijfsvoorziening. Bij meldingen bij de politie kan de meldkamer, doordat zij extra alert is, adequaat de opvolging inzetten;
- Samenwerkingsafspraken tussen beveiliging, begeleiding vanuit de voorziening zelf, handhaving (BOA's) en de politie zijn onderdeel van het veiligheids- en beheersplan maar daarnaast worden de afspraken vastgelegd in een apart convenant;
- Er komt cameratoezicht rondom de voorziening;
- Er komen duidelijke huisregels voor alle bewoners als onderdeel van het veiligheids- en beheersplan. Indien deze worden overtreden dan volgen sancties.

Te vroeg om alle vragen te beantwoorden

Een deel van de aanwezigen was met deze bijeenkomst voldoende geïnformeerd. Tegelijkertijd waren ook aanwezigen teleurgesteld omdat we niet concreter konden worden. Veel van de vragen van de aanwezigen hadden betrekking op (concretisering van) het nog op te stellen veiligheids- en beheersplan. Die vragen konden wij deels nu nog niet beantwoorden, omdat de basis voor deze plannen nog ontbreekt.

Een locatiebesluit is immers nodig om duidelijkheid te krijgen over de zorg, het verblijf (wonen), de exploitatie, de begeleiding, het toezicht, de mobiliteit van bewoners, et cetera. Dat zijn essentiële bouwstenen voor het op te stellen veiligheids- en beheersplan. Ons doel is om samen met alle betrokken partijen, buurtbewoners en belanghebbenden (klankbordgroep) te komen tot een optimaal plan voor een voorziening waar de juiste zorg geboden wordt, die past in de omgeving en waar veiligheid geborgd wordt. Mobiliteit is een van de aandachtspunten die we hierin meenemen. Niet enkel de wijze van vervoer maar ook de veiligheid die bij mobiliteit ter sprake is. Deze zullen onderdeel worden van het afsprakenkader dat straks met de exploitant zal worden gemaakt. We willen nogmaals benadrukken hoe belangrijk het is om in gesprek te zijn én blijven, om uiteindelijk alle vragen te beantwoorden.

Communicatie en vervolg

De terugkoppeling die uw raad ontvangt, delen we ook met de aanwezigen van de bijeenkomst via de nieuwsbrief. Op 11 april bespreekt uw raad het voorstel om de locatie aan de Rochadeweg/Veldbeemd aan te wijzen als locatie om de Time-out & Verblijfsvoorziening te realiseren. In het raadsvoorstel zijn de vervolgstappen opgenomen, zoals een planologische procedure om het bestemmingsplan aan te passen. Het uiteindelijke veiligheids- en beheersplan wordt getoetst en vastgesteld in de lokale driehoek (Openbaar Ministerie, politie en gemeente).

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
Burgemeester

H.J. de Ruiter
secretaris

Bijlagen

1. Verslag verdiepende bijeenkomst 27 maart

Terugkoppeling informatiebijeenkomst

Time-Out & Verblijfsvoorziening 27 maart 2023

Inleiding en aanleiding

Samen met partners uit het zorg en veiligheidsdomein zetten we ons sinds half 2020 in voor de ontwikkeling van een voorziening voor mensen met meervoudige complexe problematiek. Een dergelijke voorziening is hard nodig, want momenteel valt een groep inwoners in Helmond en de Peel tussen wal en schip.

Op 12 oktober 2022 maakten we ons voornemen bekend om een Time-out & Verblijfsvoorziening te vestigen op het perceel aan de kruising Rochadeweg-Veldbeemd, aan de zuidkant van Helmond.

Op 8 november 2022 volgde een informatiebijeenkomst over deze voorziening en op 28 februari 2023 sprak onze raadscommissie inwoners erover. Tijdens deze behandeling heeft wethouder Van Dijk toegezegd om meer informatie te geven aan buurtbewoners en belanghebbenden over het veiligheids- en beheerplan en de manier waarop belanghebbenden kunnen participeren in het gehele proces. Op 27 maart vond de verdiepende bijeenkomst plaats. In dit verslag leest u de terugkoppeling van de bijeenkomst. Welke onderwerpen zijn besproken, waar zaten zorgen en vragen en wat is er afgesproken?

Inhoud en doel bijeenkomst

Tijdens de bijeenkomst gingen we dieper in op het veiligheids- en beheersplan. Er is toegelicht hoe dit tot stand komt en wat de rol van buurtbewoners en belanghebbenden hierbij is. Ook gingen we dieper in op de doelgroep en het model Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE-model) dat we gebruiken om escalatie te voorkomen. Daarnaast was er ruimte om in te gaan op de vragen en aandachtspunten van de aanwezigen.

Aanwezigen

Een dertigtal belanghebbenden was aanwezig onder wie direct omwonenden en buurtbewoners, afvaardiging van aangrenzende bedrijven, vertegenwoordiging van recreanten in de Groene punt en de hondenverenigingen, enkele bewoners van de wijk Brouwhuis en een vertegenwoordiger van de huisvesting van arbeidsmigranten aan de Veldbeemd/Rochadeweg. Ook waren zes raads- of burgercommissieleden aanwezig.

Vanuit de organisatie waren wethouder Van Dijk, ambtenaren van veiligheid & naleving en het sociaal domein, politie, zorgaanbieder Stichting Maatschappelijke Opvang Helmond e.o. (SMO) en Bureau Cososmos (vanwege hun ervaring met inwonersbetrokkenheid).

Opzet bijeenkomst

Deelnemers aan de avond werden verdeeld over drie groepen. Wethouder van Dijk heette elke groep welkom en lichtte het doel van de avond toe. Vervolgens namen deelnemers achtereenvolgens plaats aan twee tafels. Aan tafel 1 gaven we een toelichting op en gingen in gesprek over het veiligheids- en beheersplan en AVE-model. Aan tafel 2 gingen we in gesprek over de verschillende momenten in het proces waar belanghebbenden betrokken worden, de manier waarop we dat willen vormgeven zoals de klankbordgroep en de wensen van belanghebbenden.

Toegevingen naar aanleiding van de informatiebijeenkomst

Inzet op veiligheid voor de omgeving, begint aan de binnenkant van de voorziening. Dat wil zeggen dat onze inzet is gericht op het voorkomen van incidenten en overlast. Dat doen we door scherpe afspraken te maken met cliënten die op de Time-out & Verblijfsvoorziening gaan verblijven. De huis- en gedragsregels zijn hiervoor het uitgangspunt. Niet alleen worden regels met de cliënt besproken en afgesproken. Ook de consequenties die het heeft, als die regels worden overtreden, moeten duidelijk zijn. Het is belangrijk de afspraken in de praktijk te handhaven.

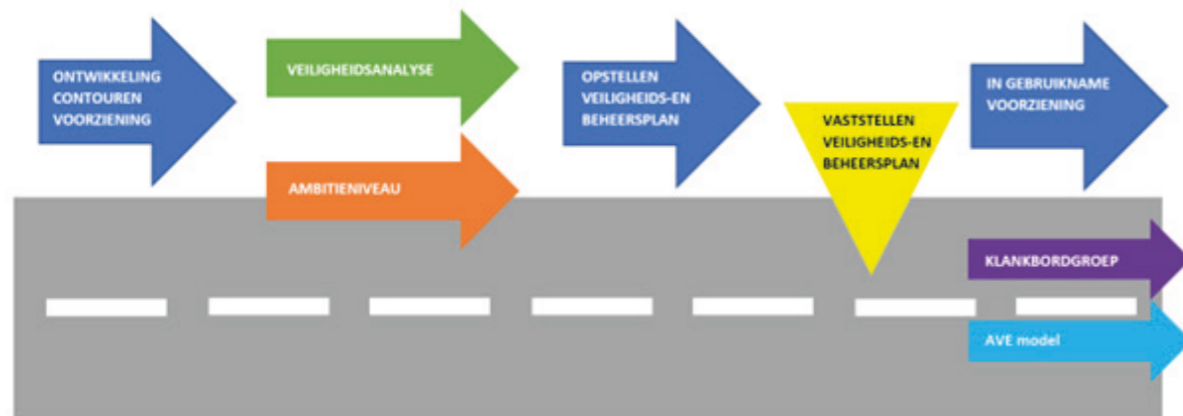
De signalen die we hebben ontvangen op de informatiebijeenkomst zijn voor ons aanleiding om de volgende punten te garanderen in de uitwerking van het veiligheids- en beheerplan. Dit zijn aanvullingen op de beslispunten 2a en b van het raadsvoorstel:

- Er is altijd, dat wil zeggen 24 uur per dag, 365 dagen per jaar, fysiek toezicht aanwezig op de locatie. Het toezicht heeft niet alleen een interne rol richting cliënten, maar is ook verantwoordelijk voor de veiligheid in de directe omgeving van de locatie, met betrekking tot de cliënten van de voorziening;
- Er komt een extra meldpunt vanuit de voorziening dat 24/7 bereikbaar is voor buurtbewoners en belanghebbenden. Zij kunnen hierdoor direct eventuele overlast melden;
- Met de meldkamer van de politie worden afspraken gemaakt over de locatie van de Time-out & Verblijfsvoorziening. Bij meldingen bij de politie kan de meldkamer, doordat zij extra alert is, adequaat de opvolging inzetten;
- Samenwerkingsafspraken tussen beveiliging, begeleiding vanuit de voorziening zelf, handhaving (BOA's) en de politie zijn onderdeel van het veiligheids- en beheersplan maar daarnaast worden de afspraken vastgelegd in een apart convenant;
- Er komt cameratoezicht rondom de voorziening;
- Er komen duidelijke huisregels voor alle bewoners als onderdeel van het veiligheids- en beheerplan. Indien deze worden overtreden dan volgen sancties.

Inhoud tafel 1:

Toelichting op het veiligheids- en beheersplan en AVE-model

Aan tafel 1 ging het gesprek over het veiligheids- en beheersplan aan de hand van deze procesplaat:

Er zijn twee belangrijke stappen om te komen tot een gedegen veiligheids- en beheersplan.

Stap 1: een (verdiepende) risicoanalyse om de alle mogelijke risico's in kaart te brengen en zorgvuldig te wegen. Hierbij wordt gekeken naar de grootte van de mogelijke risico's, de waarschijnlijkheid en de vraag wanneer en hoe deze risico's aangepakt moeten worden. Hiervoor worden in deze analyse mogelijke maatregelen onderzocht en in beeld gebracht. Om dit onderzoek goed en zorgvuldig te kunnen laten uitvoeren is het van belang dat de contouren van de voorziening (denk aan o.a. exploitant, inrichting gebouw en hulpverlening/ begeleiding) eerst helder zijn. Deze analyse wordt op dat moment in opdracht van de gemeente uitgevoerd door een onafhankelijk bureau, waarbij het van groot belang is dat het te kiezen bureau kan rekenen op draagvlak onder de betrokken partijen. Dit is tevens de reden waarom er op deze avond geen bureau aan tafel zit voor een toelichting, immers geven zij zelf aan zo hun onafhankelijke positie te verliezen. Voor hen is de toets op draagvlak vooraf daarnaast essentieel. Een voorwaarde die de gemeente sowieso stelt aan het te kiezen bureau is het betrekken van direct omwonenden en belanghebbenden bij deze analyse als experts van hun omgeving.

Er zijn zorgen over mogelijke overlast en onveilige situaties. Op de eerdere bewonersbijeenkomst 8 november en op 27 maart zijn diverse risico's benoemd en vragen gesteld. Deze zijn genoteerd en komen terug in de risicoanalyse. Het gaat om de volgende vragen:

- Ik zie het risico dat een veilig natuurgebied onveilig wordt.
- Wat is het risico voor mensen die graag alleen lopen in de omgeving?
- Ik zie een risico omdat de Veldbeemd de enige toegangsweg en vluchtweg is.
- Ik zie het risico dat er geen sociale controle is op en rondom de beoogde locatie.
- Ik maak me zorgen over de interactie tussen de bewoners van de voorziening en de arbeidsmigranten die ook in de omgeving gehuisvest worden.
- Ik vraag me af of de bewoners ook rondlopen rondom de voorziening en hoe veilig dit is voor ons.
- Er zijn wel prikkels in de omgeving van de voorziening te vinden. Wat is het risico hiervan?

- Welke veiligheidsmaatregelen zijn er mogelijk rondom de voorziening?
- Hoe veilig is het voor omwonende om zaken te melden omdat er maar weinig directe omwonenden zijn waardoor een melding makkelijk te herleiden is?
- Wat zijn de risico's van meerdere complexe doelgroepen in de voorziening bij elkaar?
- Wat is het risico voor Van Gog kwekerijen?
- Wat is het risico van mogelijke waanbeelden wanneer bewoners afkicken?
- Hoe houdt u rekening met de 'ervaren veiligheid'?

Stap 2 is het bepalen van het ambitieniveau, deze stap kan gelijktijdig of na stap 1 genomen worden door éénzelfde of twee verschillende bureaus. Bij het bepalen van het ambitieniveau gaan we in gesprek met omwonenden en belanghebbenden over de vraag wanneer de situatie veilig genoeg is, waarbij er vooral ruimte is voor het ervaren veiligheidsniveau.

De informatie uit stap 1 en 2 nemen wij mee in de uitwerking van het veiligheids- en beheersplan, een proces waarin we opnieuw direct omwonenden en belanghebbenden, in de vorm van de klankbordgroep, zullen betrekken. In dit plan en een bijbehorend convenant worden alle afspraken en maatregelen vastgelegd door alle betrokken partijen. Het uiteindelijke veiligheids- en beheersplan wordt getoetst en vastgesteld in de lokale driehoek (Openbaar Ministerie, politie en gemeente). Als de voorziening is gerealiseerd blijven we met de klankbordgroep in gesprek over de ervaringen in het licht van beheer en veiligheid.

Enkele gestelde vragen die in deze fase beantwoord zullen worden zijn:

- Bij wie kan ik terecht als ik me onveilig voel?
- Hoe zijn de gemeente en andere instanties bereikbaar?
- Hoe wordt er gezorgd voor voldoende gekwalificeerd personeel?

Het AVE-model

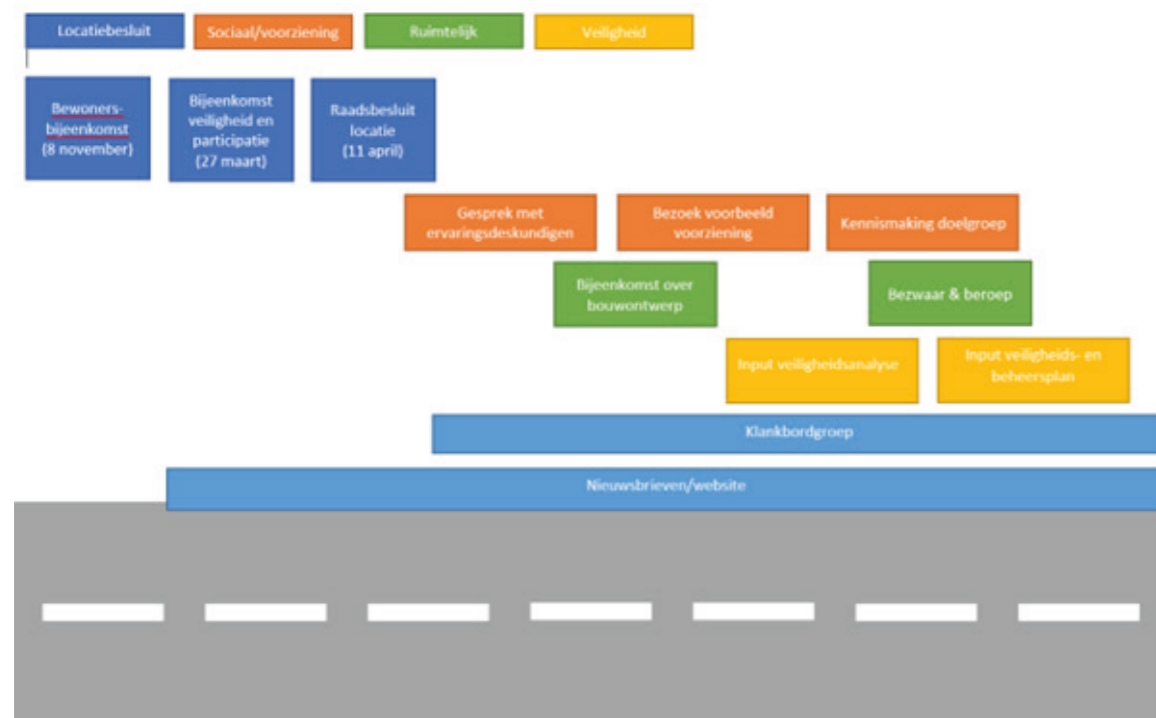
Bij complexe casussen waar vaak meerdere hulpverleners bij betrokken zijn, gebruiken we als gemeente het AVE-model (Aanpak Voorkomen Escalatie). Als gemeente nemen we de regie en pakken we onze verantwoordelijkheid om samen met de inwoner en alle betrokken professionals te komen tot een plan van aanpak, waarbij we kijken naar alle leefgebieden. Zo voorkomen, beperken of beëindigen we een dreigend escalerende situatie.

Wanneer iemand in de voorziening geplaatst wordt, is er (bijna) altijd sprake van complexe problematiek en zal de gemeente dus al regie voeren op één plan rondom deze inwoner. Een plaatsing in de voorziening (wonen) is dan onderdeel van het gemaakte plan. Daarnaast zullen we in het plan vooraf nadenken over dagbesteding, hulpverlening (wat kan en is nodig), financiën en ook bijvoorbeeld middelengebruik. Per persoon wordt dit plan gemaakt met alle betrokken instanties en kijken we steeds wat er nodig en mogelijk is om iemand optimaal zorg te verlenen, en anderzijds de veiligheidsrisico's te minimaliseren. We kijken hierbij naar vrijwillige inzet, maar kunnen bijvoorbeeld ook vooraf bepaalde "eisen" aan een verblijf in de voorziening koppelen. Denk bijvoorbeeld aan het meewerken aan hulpverlening of het toelaten van extra begeleiding.

Inhoud tafel 2:

In gesprek over betrekken van belanghebbenden

Aan deze gesprekstafel wilden we ingaan op de manieren waarop belanghebbenden kunnen participeren in het vervolgproces aan de hand van twee procesplaten. Tijdens de informatieavond bleek dat na de bespreking van het veiligheids- en beheersplan en AVE-model aan tafel 1 er behoefte was om nog over tafel 1 door te praten. In de bespreking aan tafel 2 hebben we daarom ruimte geboden aan de openstaande vragen en zorgen. Zie onder deel 2 opbrengst informatiebijeenkomst voor een overzicht van de belangrijkste aandachtspunten, zorgen en vragen.

Opbrengst bijeenkomst

Aan tafel 1 werd informatie gegeven over veiligheid. Tafel 2 stond in het teken van in gesprek gaan over de betrokkenheid van buurtbewoners en belanghebbenden. Voor een deel is aan tafel 2 gereageerd op vragen die nog openstonden na tafel 1 over veiligheid. Hieronder verwoorden we de opbrengst per thema. De vragen en opmerkingen van de aanwezigen zijn cursief weergegeven. De reacties vanuit de gemeente en aanwezige experts is recht gedrukt weergegeven. Voor verduidelijking is daarnaast gebruik gemaakt van reeds eerder gedeelde informatie zoals van de [website](#).

Wat is de achtergrond van de mensen in de voorziening?

Een veel gehoorde zorg over de doelgroep betrof de onduidelijkheid over wie er nu precies ondersteund gaat worden: *“Wat voor mensen komen er?” “Mensen met meervoudige, complexe problematiek. Wat houdt dat precies in?” “Vindt er bijvoorbeeld ook gedwongen behandeling plaats, of is dat ergens anders?”* Ook werd aangegeven dat men het lastig vond om als goede buur mee te denken zolang niet duidelijk is welke mensen er precies in de Time-Outvoorziening gaan verblijven.

De doelgroep is door de raad vastgesteld in het conceptontwerp. Het gaat om inwoners met complexe, meervoudige problematiek. Dat hebben ze met elkaar gemeen. Daarbinnen is de groep heel divers. Het kan gaan om mensen met verslavingsproblemen, een licht verstandelijke beperking, met psychische problemen bijvoorbeeld door traumatische ervaringen vaak in combinatie met problemen op veel verschillende leefgebieden (schulden, gezondheid, wonen etc.). Het merendeel komt uit Helmond, maar ze kunnen ook uit de omliggende gemeenten uit de Peel afkomstig zijn. Deze inwoners vinden géén aansluiting bij bestaande voorzieningen en/of terugkerend uitvallen. Het is een dynamische, fluctuerende groep inwoners.

Bij heel ernstige psychische problemen is sprake van behandeling in een GGZ-instelling. Wel gaat het het in de Time-out & Verblijfsvoorziening om mensen die niet tegen drukte kunnen, die door hun verblijf in de Time-out & Verblijfsvoorziening juist uit deze situatie gehaald worden en tot rust kunnen komen. Ook vindt er geen gedwongen opname plaats, bijvoorbeeld op grond van de wet verplichte GGZ. Dat gebeurt op andere locaties.

Toezeggingen:

- Zodra duidelijk is welke achtergronden de mensen in de Time-out & Verblijfsvoorziening hebben, delen we dit met de omgeving. Dit gebeurt nu ook bij dak- en thuislozenopvang d’n Herd van SMO.
- De gemeente faciliteert een locatiebezoek waarbij mogelijk is dat mensen in gesprek gaan met mensen uit een soortgelijke voorziening.

Gaat dat wel samen: zo’n gemêleerde groep met uiteenlopende problematiek?

Een andere zorg gaat over de wisselwerking binnen de doelgroep en in relatie tot de huisvesting van arbeidsmigranten: *“Degenen die straks bij de Time-out & Verblijfsvoorziening komen, is dat ook zo’n gemêleerd groep als toen bij de noodopvang in de Kamenij tijdens Corona?” “Het dilemma is vanuit onze ervaring dat het nooit samen kan gaan – gemêleerd gezelschap”.* *“We maken ons zorgen over de wisselwerking in de doelgroep, met verslavingen en psychische problemen”.*

We weten dat de doelgroep divers is en dat dit gevolgen heeft voor de wisselwerking. In de verdere uitwerking van de voorziening zullen wij samen met de zorgaanbieder kijken naar de doelgroep en mogelijke risico's wanneer diverse problematieken samen komen. Daarnaast zal dit risico ook expliciet onderzocht worden in de veiligheidsanalyse waarbij de diverse samenstellingen, mogelijke risico's en noodzakelijke maatregelen verder in beeld gebracht worden. Bij mogelijke maatregelen kan gedacht worden aan de inrichting van het gebouw en terrein.

Vlakbij deze locatie komt ook een locatie voor arbeidsmigranten, gaat dat wel goed samen?

Aangegeven werd: *“We ervaren druk van de huisvesting van arbeidsmigranten en doelgroep van de Time-out & Verblijfsvoorziening samen.”*

In de onafhankelijke veiligheidsanalyse wordt onderzocht in welke mate dit een risico vormt én welke maatregelen eventueel nodig zijn om dit te beheersen. In het beheer en toezicht op de locaties, zien we ook voordelen om samen te werken met de huisvesting van arbeidsmigranten. De arbeidsmigranten en de bewoners van de Time-out & Verblijfsvoorziening zijn twee verschillende groepen mensen, waarbij we ervan uitgaan dat beide een goede buur kunnen/willen zijn.

Kunnen deze mensen niet elders opgevangen worden?

Op het moment dat we spraken over de doelgroep, kwam ook de vraag naar voren of deze mensen niet elders opgevangen kunnen worden en hoe de toeleiding geregeld is:

“In de COVID periode worden voorzieningen opgezet. Ik heb die mensen ook gezien en weet wat er ongeveer gaat komen, binnen SMO zijn ook mensen opgevangen. Waarom kan er geen unit aan SMO gekoppeld worden?”. “Waarom vang je die mensen niet op in d'n Herd?”

Het gaat om mensen die gebaat zijn bij een rustige plek met weinig prikkels en dat is in de Binnenstad of een woonwijk niet of veel minder ter sprake. Er is ook sprake van een onderliggend probleem, zorginstellingen verplaatsen nu bewoners van de ene zorginstelling naar de andere. Dat willen we niet meer. De mensen hebben andere omstandigheden, begeleiding en een prikkelarme omgeving nodig. We willen een time-out plek voor deze mensen. Deze groep mensen vindt geen aansluiting bij het bestaande aanbod en/of valt telkens uit vanwege hun meervoudige problematiek wat gepaard kan gaan met verstorend of soms overlastgevend gedrag. Daarom hebben we al eerder met elkaar vastgesteld dat er echt een ander soort voorziening nodig is (besluit raad juli 2021).

Toeleiding: Hoe zorgen we dat mensen op een passende plek terechtkomen?

“Er is toegezegd dat de diagnose niet op de locatie plaatsvindt en de doelgroep direct naar een de passende plek wordt gebracht”.

We willen dat de doelgroep vooraf duidelijkheid heeft over het verblijf in de voorziening. Vooraf zal een goede diagnose gesteld moeten worden, voordat mensen bij de Time-out & Verblijfsvoorziening komen.

“Waar gaan deze mensen naar toe als het niet meer te houden is?” “Zijn er wel meerdere mogelijkheden daarvoor? Als het escaleert is er dan wel een alternatief voor de bewoner om naartoe gaat?”

Dat is complex en zal verschillen per situatie. Dit kan over de grenzen van de Peelgemeenten heen gaan. Dit is wel altijd onderdeel van het plan van aanpak dat de gemeentelijke regisseur per bewoner maakt op basis van het AVE model. Uitgangspunt is het voorkomen van escalerende situaties en daar helpt het AVE model bij.

Voldoende capaciteit

“Is de voorziening wel echt voor 30 personen. De 31ste klopt aan, wat dan?”.

Het wordt een voorziening waar maximaal 30 mensen tegelijk kunnen verblijven. Omdat er ook crisis- en kortdurend verblijf wordt geboden, zullen mensen ook tussentijds uitstromen. Dit betekent dat er per jaar meer mensen van de voorziening gebruik kunnen maken dan 30. Wanneer het vol zit en de 31e klopt aan, dan krijgen mensen op basis van hun plan een andere oplossing elders aangeboden.

Toezicht, begeleiding en daginvulling

Hoe zit het met de veiligheid?

Toegelicht werd dat op de locatie 24/7 toezicht (en begeleiding) aanwezig is als de voorziening opent. Het personeel heeft een rol in het voorkomen van risico's. Dit riep vragen op, zoals:

“Een simpele vraag: kan ik ervan uitgaan dat iemand 24 uur 7 dagen per week bereikbaar is. En komt er dan ook gelijk iemand?”.

Er is 24 uur toezicht en/of begeleiding aanwezig, zeven dagen in de week. SMO noemt het voorbeeld van de voorziening 'De Koning'. Met het dubbele aantal bewoners (maximaal 60), zijn daar overdag 4-5 medewerkers en 's nachts 1-2.

“Deze mensen zijn handelingsonbekwaam, maar ze kunnen altijd een mes of iets dergelijks kopen met hun eigen geld.” “Privacywet houdt toch een keer op, voorkomen is beter dan genezen. Er moet dan ook controle komen op eigen geld/ uitgaven.” “Hoe ga je de escalatieladder opzetten?”

We hebben inderdaad geen volledige controle waar mensen hun geld aan uitgeven. Voor mensen die in de voorziening verblijven gelden dezelfde regels en wetten als voor anders inwoners van Helmond.

In de toelichting op het AVE-model is op hoofdlijnen op de escalatieladder ingegaan. Als een situatie dreigt te verslechteren en mogelijk een veiligheidsrisico oplevert, wordt er direct opgeschaald en zijn er van tevoren goede afspraken gemaakt met de professionals/partners over wie welke rol en verantwoordelijkheid heeft. Ze voorkomen, beperken of beëindigen we een dreigend escalerende situatie. Daarnaast wordt er, indien hier aanleiding toe is, ook getoetst of iemand handlings(on) bekwaam is. Dat is in Nederland helaas wel lastig.

Bij vermoedens van risico's gaan we intensiever met iemand aan de slag. De marge is groot, vandaar ook de samenwerkingen met onder andere de politie. Het doel is om met de voorziening rust te brengen bij de doelgroep en als het nodig is te de-escaleren. Daarvoor gebruiken we de escalatieladder. Daarnaast willen de zorgaanbieders zelf garanties dat er snel adequate hulp voor bewoners is, bijvoorbeeld GGZ expertise, GGZ opname of verslavingszorg. Met het zorgkantoor (de financier) is hierover al overleg geweest en betrokken om die garanties te geven.

“Waarom wordt alcohol en drugs wel toegestaan?”

Ook voor de bewoners is alcohol en softdrugs gebruik net als voor iedereen toegestaan. Soms in het kader van het plan van aanpak juist niet. Middelgebruik is altijd onderdeel van het plan van aanpak dat de zorgaanbieder maakt met de bewoner. Wat is de veiligste aanpak en passend?

“Iemand die eigen woonruimte krijgt, trekt vaak andere daklozen aan. Hoe gaat de gemeente daarmee om?”

Daar hebben we nu inderdaad soms weinig tot geen zicht op, met name als mensen beschermd en dus deels zelfstandig wonen. Een voordeel van de Time-out & Verblijfsvoorziening is dat we daar straks wel beeld bij hebben. We stellen kaders en richtlijnen vast en het personeel dat er werkt zal erop toezien.

Ook waren er zorgen over het feit dat het een open voorziening is: *“De mensen kunnen nog steeds vrij naar buiten lopen.” “Als je een [veiligheids]analyse wilt doen, moet je wel concreet weten om wie het gaat. Het blijft hypothetisch.”*

De Time-out & Verblijfsvoorziening is een open voorziening. Mensen komen en verblijven er vrijwillig en ze zijn vrij om naar buiten te gaan. We zetten in op stabilisatie en verdere ontwikkeling en indien haalbaar zelfstandigheid van de doelgroep. Deze mensen wonen nu ook in de wijken of zwerven rond. Ze zitten er straks op vrijwillige basis, maar wel met afspraken en huisregels waar ze zich aan moeten houden. Het is aan de begeleiding binnen de voorziening om het verblijf aantrekkelijk te maken zodat inwoners hier graag komen en verblijven. Met de zorgaanbieder en beheerder van de locatie erbij kunnen we dit echt gaan concretiseren. Het onderwerp komt ook terug in het veiligheids- en beheerplan.

We zijn in gesprek met de ketenpartners, zoals SMO en Leger des Heils, om met hen een definitieve profielschets te maken van de doelgroep. Dan wordt ook exact helder welke expertise we precies in moeten schakelen voor de Time-out & Verblijfsvoorziening en in welke mate, zoals expertise op het vlak van de geestelijke gezondheidszorg, verslaving en beveiliging.

In het licht van mogelijke risico's spraken aanwezigen uit te willen leren van vergelijkbare voorzieningen elders:

“We willen met omwonenden van een vergelijkbare voorziening spreken, die ontevreden zijn over locatie in hun buurt.”

“Graag willen we een locatiebezoek om meer duidelijkheid te krijgen. Ook een locatie met negatieve ervaringen om van te leren. En locaties met positieve ervaringen”

Dit is een hele goed suggestie en deze pakken we graag op.

Wat doen de bewoners overdag?

De zorgaanbieders hebben aandacht voor de ontwikkeling van bewoners en maken afspraken over de daginvulling. Dit riep vragen op, die beantwoord zijn. *“Zijn er wel ontwikkelstappen te zetten bij deze mensen? Er is de vorige keer gezegd dat deze mensen geen toekomst meer hebben of willen hebben.”*

Er is aandacht voor daginvulling, maar er komt geen verplichting tot dagbesteding (bijvoorbeeld om vrijwilligerswerk te doen of te werken). We bieden mensen ook een plek om tot rust te komen. We zorgen voor een prikkelarme omgeving in de voorziening. Er wordt maatwerk geboden op basis van wat de bewoner nodig heeft. Een daginvulling heeft hierin een belangrijke plaats, waarbij gedacht kan worden aan een bijdrage aan het tuinonderhoud, poetsen, koken en andere corvee taken. Door het bieden van rust en stabiliteit, de inzet van dagbesteding en aandacht voor de daginvulling, door ervoor zorgen dat deze mensen iets omhanden hebben, stimuleren we een positieve ontwikkeling. Er is bij vergelijkbare voorzieningen vaak sprake van een avondklok (om 11 uur binnen) en huisregels waar de doelgroep zich aan zal moeten houden. Overtreding van deze regels heeft gevolgen.

“Hoe verhoudt dit zich tot het verhaal dat dit gaat om mensen die zich niet willen laten behandelen?”

De doelen zullen in de basis laag zijn: wat is er nodig om de situatie veilig te houden? Het doel wordt op ieder individu afgestemd, er wordt gekeken naar wat passend is voor die persoon. Het is wel de bedoeling om deze mensen binnenboord en aangesloten te houden. Dit zijn geen mensen die we ergens makkelijk plaatsen. Met degene die de voorziening gaat exploiteren, maken we afspraken. Op het moment dat iets niet meer houdbaar is, dan willen we dat aan de voorkant weten. Dit leggen we vast in een plan van aanpak samen met alle betrokken professionals. We zetten in op een zinvolle daginvulling of dagbesteding op de locatie zelf of elders. We weten dat inwoners zich beter voelen als daarvoor aandacht is.

Overlast & veiligheid

Wat gebeurt er als er overlast is?

Het onderwerp overlast en veiligheid werd vaak ingebracht. Specifiek ook de vraag als het niet goed gaat en de openbare orde in het geding is: *“Als het niet goed gaat, wordt de instantie dan gesloten?”*

Veiligheid is een belangrijk onderwerp bij de verdere uitwerking van de Time-out & Verblijfsvoorziening. Om de veiligheid van zowel de inwoners als de omgeving te garanderen, kijken we naar veiligheidsaspecten in de geboden opvang, ondersteuning en bejegening evenals technische mogelijkheden die ondersteunend werken om de veiligheid in de voorziening te borgen. Dit is mede afhankelijk van hoe de voorziening er uit gaat zien. Verder gelden dezelfde maatregelen die ook voor particulieren of ondernemers gelden als sprake is van verstoring van de openbare orde of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan (zie artikel 172 lid 2 van de gemeentewet), in dat geval is (tijdelijke) sluiting de uiterste maatregel om de situatie beheersbaar te krijgen.

Inzicht en evaluatie

Inwoners spraken de behoefte uit om goed inzicht te krijgen in meldingen en wilden weten hoe hiermee omgegaan wordt, bijvoorbeeld door informatie te krijgen van meldingen elders.

“We willen graag cijfers zien van incidenten. Jullie hebben aangegeven dat er meegekeken is bij andere locaties, waar zitten die, en wat zijn de cijfers?” “We willen weten hoeveel meldingen bij gemeente, politie, justitie en wijkagent gedaan zijn bij andere locaties? Bijvoorbeeld bij de Domus van het Leger des Heils”

Ervaring is dat er rondom soortgelijke voorzieningen vaak weinig overlast(meldingen) zijn. Natuurlijk kunnen wij overlast en incidenten nooit uitsluiten. De verwachting is dat mensen met de juiste opvang en begeleiding voor veel minder overlast zullen zorgen. De ervaring leert dat incidenten zich vaker binnen de voorziening voordoen dan erbuiten. Ervaringen van gelijksoortige voorzieningen op dit vlak zullen we delen.

Wanneer is het veilig genoeg?

“Wat is het ambitieniveau als het gaat om veiligheid?” “Mensen willen nooit last hebben van de voorziening”. “Een duidelijke grens is overtreding van het stafrecht. Ik moet er niet aandenken dat een van onze dochters wordt verkracht”. “Openbaar dronkenschap is over de grens”. “Kinderen die sporten in Brouwhuis moeten dat veilig kunnen doen en veilig naar het sporten kunnen reizen”

Bij de veiligheidstafel is gesproken over twee belangrijke processen. Enerzijds komt er een extern bureau dat een veiligheidsanalyse gaat doen. In de veiligheidsanalyse maken we zaken concreet. We vragen het bureau mogelijke risico's in beeld te brengen en benoemen, te wegen en ons te adviseren over mogelijke maatregelen. Hierin zullen omwonenden en belanghebbenden gehoord worden en onder meer wat hierboven genoemd is wordt daarin meegenomen. Daarnaast bepalen we met omwonende en belanghebbenden, in de vorm van een klankbordgroep wanneer het veilig genoeg is. Met name om het grijze gebied van overlast en onveiligheidsgevoel expliciet te maken met elkaar. We leggen deze afspraken vervolgens vast in het veiligheidsplan, evenals de beheersmaatregelen. Als bewoners de regels meermaals overtreden is de conclusie dat de plek niet past. Dan maken zorgaanbieders, politie en gemeente onderling afspraken over waar ze wel naartoe gaan.

Toezeggingen:

- In de veiligheidsanalyse worden de zorgen en risico's die benoemd zijn meegenomen.
- Met de klankbordgroep bespreken we wanneer het veilig genoeg is.

“Wordt de ambitie verlaagd als blijkt dat er geen meldingen komen?”

De ambitie blijft zoals die samen de klankbordgroep en partners is vastgesteld aan de voorkant. Om een goed beeld te krijgen of deze ambitie gerealiseerd wordt, gaan we continu monitoren en evalueren onder meer op basis van de meldingen (zie ook raadsvoorstel). We voeren een 0-meting van meldingen uit, rekening houdend met de meldingsbereidheid. Als de meldingen vervolgens stijgen en een koppeling met de voorziening ter sprake is, gaan we hierover in gesprek. En we treffen waar nodig passende maatregelen.

Toezeggingen:

- We voeren een 0-meting van meldingen uit, rekening houdend met de meldingsbereidheid
- Zoals in het raadsvoorstel aangegeven monitoren en evalueren we continu hoe het gaat zodat we tijdig kunnen bijsturen en waar nodig passende maatregelen kunnen nemen.

Ook over de uitstraling van de voorziening kwamen vragen: *“Worden het tenten/containers?” “Als het zo'n containerdrop wordt, heb ik wel zorgen over de beveiliging”*

Het bouwontwerp wordt na het raadsbesluit door de initiatiefnemer uitgewerkt, het is nu nog niet duidelijk hoe de voorziening eruit komt te zien. Bij de uitwerking worden deze vragen en zorgen meegenomen.

Inspraak

“Hoe zwaarwegend is de inspraak van bewoners bij een veiligheidsplan als de driehoek het vaststelt?” We maken dit samen met de omwonenden en belanghebbenden. We willen ook bij hen draagvlak voor het plan. We nemen hiervoor de tijd en gaan zo lang als nodig in gesprek. De inbreng van inwoners is zwaarwegend.

Toezegging:

- Het veiligheidsplan wordt samen met een klankbordgroep gemaakt. Het is van belang dat het uiteindelijke veiligheidsplan voldoende draagvlak heeft bij de klankbordgroep. Het veiligheidsplan wordt uiteindelijk voorgelegd aan de driehoek voor een besluit.

Heeft melden wel zin? En hoe zit het met mijn privacy?

“Als je [met overlastmeldingen] naar de gemeente belt, komt die melding niet bij de politie terecht en andersom”. “Ik meld niks meer, want je wordt van het kastje naar de muur gestuurd.” “Er wordt geregistreerd, maar het komt niet bij de mensen waar het hoort.” “Concreet voorbeeld, als er iemand bij mijn buurvrouw op de oprit zijn behoefte doet, is er dan iemand binnen een half uur?” “We willen dat er bij een melding bij politie terugkoppeling naar de belanghebbenden komt. Deze garantie van de gemeente en hen ook aansprakelijk kunnen stellen”. “De stadswachten zijn in het weekend niet te bereiken. Is er wel een goede controle?”

Daarnaast geven aanwezigen aan dat zij terugkoppeling verwachten als er een melding wordt gedaan:

“Als ik nu de politie bel, dan krijg ik de vraag of de openbare orde of veiligheid in gevaar is, maar als dat niet zo is, dan word ik doorverwezen naar de gemeente, maar dan worden de meldingen niet doorgegeven. Het wordt ook niet vastgelegd. Het is niet goed geregeld. Er is geen communicatie tussen de politie en de gemeente.” *“Concrete toezegging die ik wil horen, dat er keihard staat dat bij een melding terugkoppeling komt hoe het opgelost is.”* *“Er is geen terugkoppeling op meldingen vanuit de gemeente.”*

We vinden het van belang dat bewoners nu en in de toekomst meldingen blijven doen bij de gemeente en politie. Dit kan telefonisch of bij de wijkagent en wijk-BOA. Verder komt er een meldpunt bij, vanuit de voorziening. We onderzoeken hoe we dit goed kunnen inrichten. Dit onder andere naar aanleiding van de opmerking van één van de omwonende dat telefonisch melden in verband met een beperking niet mogelijk is. We willen zorgen dat alle belanghebbenden het meldpunt kunnen bereiken.

Toezeggingen:

- We onderschrijven het belang van een snelle opvolging en terugkoppeling door stadswacht en/of politie en bespreken de mogelijkheden. Deze leggen we vast in het veiligheids- en beheerplan.
- Er komt een meldpunt bij, vanuit de voorziening, dat 24/7 bereikbaar is voor buurtbewoners en belanghebbenden met altijd een terugkoppeling over de melding.

De meldingsbereidheid is in dit gebied laag. Inwoners geven aan zij dat het gevoel hebben dat er niets zichtbaar gedaan wordt met hun melding, of omdat er geen vertrouwen is dat dit anoniem blijft en gezien de drugsgerelateerde praktijken op de donkere plekken in het gebied willen mensen het risico van melden niet nemen, omdat duidelijk kan zijn wie gemeld heeft: *“Meldingen bij de stadswacht of politie kunnen ook een gevoel van onveiligheid geven. Wat als degene over wie gemeld wordt hoort wie er meldde? Zijn we dan nog wel veilig? We zijn dan juist bang.”* *“Met name als het gaat om drugsdealen in het gebied is er angst en geen hoge meldingsbereidheid.”* *“De aanrijdtijden van politie in de avonden en weekenden zijn te lang. Zijn ze op tijd aanwezig?”*

Daarnaast werden vragen gesteld over de sociale veiligheid. *“Mensen komen voor rust in de Groene punt. Voor de-escalatie van de doelgroep is dan geen ruimte”* *“De sociale controle is minder rond de locatie omdat het buitengebied is, dat voelt onveilig”.* Dit zijn goede voorbeelden van onderwerpen die we willen bespreken samen met politie en de stadswacht en vastleggen in het veiligheids- en beheerplan. SMO noemt als voorbeeld dat hun medewerkers kunnen aansluiten bij de buurtapp, ze kunnen dan direct met omwonenden schakelen als er zorgen of signalen zijn.

Waarom op deze plek?

Deze locatie voldoet aan het [programma van eisen](#) dat vooraf is vastgesteld door de raad. Hierin staat onder andere dat een passende locatie aan de rand van de stad ligt en in een omgeving die prikkelarm is zodat de bewoners ervan minder bloot staan aan de verleidingen van de stad. Tevens bleek deze locatie het meest passend op basis van nadere analyses op het gebied van milieu, verkeer, veiligheid en stedenbouw. De locatie en omgeving is in meer en minder mate afgelegen en/of er is weinig sociale controle. Buurtbewoners vragen aandacht voor de gevolgen die dit heeft:

‘Aandacht voor het stukje langs het Kanaal, de veiligheid daar.’ *‘We wonen in een uithoek in het donker.’* *‘Heel donker nu rondom de voorziening. Veiligheid in het gebied rondom de voorziening is een zorg.’* *‘Graag zouden we de Driesweg verhard zien en we willen graag dat de omgeving betrokken wordt bij de plannen.’*

Toezegging:

- Het aandachtspunt sociale veiligheid nemen we mee in de veiligheidsanalyse en eventuele passende maatregelen.

Onduidelijkheid, vragen en hartenkreten

Onafhankelijk en gelijkwaardigheid

Buurtbewoners en belanghebbenden noemen het belang van onafhankelijkheid en gelijkwaardigheid:

“Er worden allerlei regels opgelegd voor particulieren, ondernemers en bedrijven, maar niet voor overheidsinstellingen. Uiteindelijk wil je dit proces met vertrouwen voortzetten. Waarom is hier geen onafhankelijke instantie bij betrokken, die beoordeelt of er sprake is van veiligheid? Een onafhankelijke instantie zal dan zijn verantwoordelijkheid moeten nemen. Inclusief boetes en sancties bij wangedrag.” *“Duidelijke criteria op het gebied van veiligheid”. En “Ik ben me alleen maar meer zorgen gaan maken. Nu is mijn leven rustig, maar straks moet ik continu waakzaam zijn. En jullie en de doelgroep hoeven helemaal niks, geen zorgen en wij zitten ermee.”*

Duidelijke criteria op het gebied van veiligheid maken onderdeel uit van de veiligheidsanalyse. Daarvoor vragen we een onafhankelijk bureau. In het veiligheids- en beheerplan leggen we vervolgens maatregelen vast.

Het sluiten van de voorziening is een bevoegdheid van de burgemeester als onafhankelijk bestuursorgaan wanneer de situatie onbeheersbaar is. Deze bevoegdheid kunnen wij niet extern beleggen.

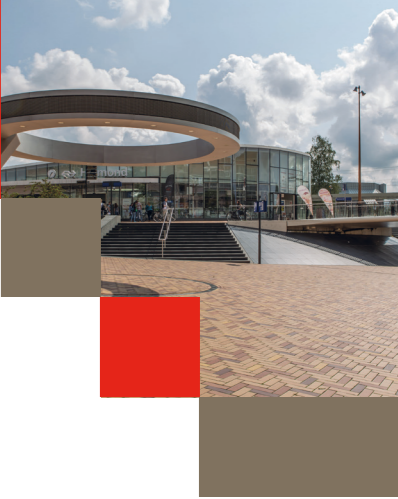
In de bijeenkomst en het vervolg staan we met buurtbewoners en belanghebbenden stil bij de vraag wat nodig is om de voorziening goed te laten landen. Dat willen we bespreken en afspraken erover vastleggen in het veiligheids- en beheerplan. We nodigen mensen uit om via een klankbordgroep mee te praten.

Goede buur

Naast zorgen, boosheid, onzekerheden en weerstand geven buurtbewoners en belanghebbenden aan als goede buur samen te willen leven: *“Als je zegt dat je als gemeente en de partners regie erin hebben, moet je daar wel de verantwoordelijkheid in nemen. We willen allemaal als goede buur functioneren. Ik snap het, voor iedereen is het heel moeilijk. Dit wordt een exercitie die voor iedereen heel pijnlijk wordt, straks gaan we weer weg met een onbevredigd gevoel, omdat jullie nog niks kunnen zeggen en geen duidelijkheid bieden. Ik neem het iedereen kwalijk dat jullie geen transparantie kunnen geven.*

Met alle goede bedoelingen van dien. Mijn leefgenot en woongenot is weg. Vanuit mijn ervaring vanuit de psychiatrie, ben ik heel huiverig, zowel intern als daarbuiten. Bij TBS klinieken hebben mensen een titel en is het duidelijk. We komen niet dichterbij elkaar.”

Er is in de bijeenkomst inzicht gegeven in het proces, de momenten van inspraak en op welke momenten we meer duidelijkheid kunnen geven op de gestelde vragen. We blijven investeren in de beantwoording van deze vragen én in het gesprek.

Onduidelijkheid en onzekerheid

Op dit moment van het proces rond besluitvorming en realisatie is het helaas niet anders: op onderdelen is nog (veel) onduidelijkheid en onzekerheid ter sprake. Dat vraagt veel van de buurtbewoners en belanghebbenden:

“Wij als omwonenden moeten meldingen doen. Klankbordgroep bijwonen, informatieavonden bezoeken. We zijn hier constant mee bezig nu.” “Normale mensen moeten zich aanpassen aan de abnormale mensen”. “We zouden naar bepaalde afspraken gaan, maar ik weet niet wat ik hier doe. Nog steeds niks concreet.”

We zijn en blijven graag in gesprek om duidelijkheid te geven. Dat komt door de fase waarin we nu zitten met dit project. Op dit moment zijn niet alle vragen te beantwoorden. Daarvoor vragen we begrip en de tijd die nodig is. We willen dit proces zorgvuldig laten verlopen.

Schadeloosstelling

Ook over schadeloosstelling was onduidelijkheid en zijn vragen gesteld. Er kon duidelijkheid gegeven worden over het proces, maar niet vooruitgelopen worden op de uitkomst:

“Dus jullie als gemeente en zorgaanbieders nemen de regie en complete verantwoordelijkheid? Dus bij jullie kunnen we schade indienen in geval van inbraak?” “De gebouwen van de hondenverenigingen staan overdag leeg. Er is angst voor vernielingen of diefstel en ze vragen om een garantie dat de schade betaald wordt”. “We willen nu duidelijkheid over de planschade, dat helder krijgen. Welke stappen kunnen we zetten? Niet wachten op procedures pas in 2026.”

Voor eventuele financiële compensatie geldt in Nederland de planschaderegeling. Planschade wordt vergoed als een huis minder waard wordt door een wijziging/ontheffing van het bestemmingsplan. Pas wanneer de wijziging/ontheffing van het bestemmingsplan onherroepelijk is, kan de schade worden vastgesteld. Hierdoor kan een planschadeprocedure helaas enkele jaren duren. Op de gemeentelijke website is informatie te vinden over de procedure voor planschade:

zie [Vergoeding aanvragen voor schade door een bestemmingsplan | Gemeente Helmond](#).

Besluitvormingsproces

De raad besloot eerder over de noodzaak van de voorziening en een programma van eisen voor de locatie. Nu ligt een locatiebesluit voor. Later volgt nog besluitvorming over de omgevingsvergunning. Over dit besluitvormingsproces werden eveneens veel vragen gesteld of opmerkingen gemaakt:

“Als de raad geen compleet verhaal heeft, kunnen we dan concluderen dat er ook nog geen beslissing genomen kan worden? Het maakt nogal verschil of mensen een geweldsachtergrond hebben”. “Ook is er behoefte dat je als buurtbewoner nog houvast hebt om er later op terug te komen, op de locatie van de voorziening. Wij zijn keer op keer teleurgesteld door de gemeente of de overheid. We hebben behoefte aan duidelijkheid met concrete afspraken.” “Een locatiebesluit en daarna wordt het pas concreet. Waarom? Waarom is nu nog zoveel onduidelijk? Er is behoefte aan concrete uitwerking.” “Veel misschien, als Dan ... Waarom van tevoren nog geen plan?”. En “Meer duidelijkheid geven, wie gaat het doen?”. “Waarom deze volgorde, waarom kiest de raad nu voor de locatie? En niet nadat het veiligheidsplan is opgesteld?”. “Het proces is nu andersom: eerst een locatiebesluit door de raad en dan pas uitwerking”. “Wanneer is er een mogelijkheid om bezwaar tegen de doelgroep en voorziening te maken? Bij de bouwontwikkeling en vergunningstraject niet. Daarvoor is geen ruimte”. “Ik kan niets. Kan geen bezwaar maken tegen de inhoud van de voorziening. Alleen tegen de bouw en buitenkant”.

Bij de verlening van de omgevingsvergunning is bezwaar en beroep mogelijk. Om het veiligheidsplan op te kunnen stellen is een besluit over de locatie nodig en duidelijkheid over de contouren van de voorziening zoals de bouw, exploitant en inzet van personeel. Pas dan kan een extern onafhankelijk bureau een verdiepende veiligheidsanalyse doen waarin alle risico's in beeld worden gebracht en gewogen. Dit is een belangrijke stap om te komen tot het veiligheids- en beheerplan, dat wordt vastgesteld in de driehoek (Openbaar ministerie, politie en burgemeester). Pas na zorgvuldige beoordeling en bij akkoord van de driehoek kan de voorziening geopend worden. Daarnaast zullen het veiligheids- en beheersplan worden vastgelegd in een convenant dat door alle partners én de klankbordgroep (bestaande uit buurtbewoners en belanghebbenden) wordt ondertekend. Als mogelijke oplossing noemen bewoners een hele intensieve surveillance. Dat bespreken we dan en op dat niveau van maatregelen maken we ook afspraken.

Zorgen over het gebied als geheel

Bij de aanwezige omwonenden blijkt soms een opeenstapeling van zorgen over het hele gebied te zijn, dat breder speelt dan de Time-out & Verblijfsvoorziening:

“We hebben vier koppijndossiers bij ons, waaronder de arbeidsmigranten, Time-out & Verblijfsvoorziening en de sluis”. “Alles is drijfzand”.

Bestemming

“Er is een andere agrarische bestemming van de grond van het terrein. Waarom komt de voorziening daar? Terwijl er geen woonbestemming op de locatie zit?” “We zien de locatie graag op een andere plek in Helmond”.

De raad stelde een programma van eisen voor de locatie vast. Op basis daarvan is gezocht. Het programma van eisen sloot veel locaties uit, met name ook locaties met een woonbestemming. Met de raad is de analyse gedeeld in de opiniecommissie in december 2022. Het gaat om een tijdelijke voorziening en er zal een procedure doorlopen worden voor het bestemmingplan.

Omheining rond de voorziening

Verder kwam de volgende vraag naar voren: *“Graag wil ik een hek om mijn huis of de voorziening, bijvoorbeeld een groene haag zodat we niet op de gebouwen uitkijken”.*

In het bouwontwerp van de exploitant en de verdere planuitwerking daarvan, gaat het uiteindelijk ook over de aanleg van de tuin, erfafscheiding en eventueel groen eromheen. Daarin nemen we deze vragen mee. Daarover gaan we dus een-op-een in gesprek. Zoals bijvoorbeeld ook bij de nieuwbouw van d'n Herd is gedaan, samen met de buurt en individuele buurtbewoners.

Betrek winkeliers

“Betrek ook de winkeliers van Brouwhuis en Suytkade”.

Dit punt nemen we ter harte.

Proces en beelden

Beelden, proces en instrumenten

Tijdens de gesprekken blijkt meermaals dat er verschillende conclusies zijn getrokken uit de eerdere informatiebijeenkomsten, individuele gesprekken en gedeelde informatie in de nieuwsbrief en website.

We hebben getracht om inwoners eenduidig te informeren. Toch blijken er helaas verschillende beelden te zijn ontstaan over de Time-out & Verblijfsvoorziening. Ook tijdens deze bijeenkomst wijzen inwoners op onduidelijkheden.

Dit willen we graag duiden. Het is deels inherent aan het proces, maar komt ook voort uit de beelden die we hebben. Vandaar dat we nogmaals willen benadrukken hoe belangrijk het is om in gesprek te zijn én blijven. Dan maken we dit helder en concreet naar elkaar. Hiervoor zetten we verschillende instrumenten in.

Beelden

Eenzijds komen de verschillende conclusies tot stand door de beeldvorming die is ontstaan, bijvoorbeeld de aanname dat de Time-out & Verblijfsvoorziening vergelijkbaar is met een containerdorp zoals in een recent televisieprogramma. Dit zagen we ook als gesproken wordt over 'geestelijke gezondheidsklachten'. Wat betekent dat precies? Hoeveel invloed heeft dit op het gedrag? Gaat het ook om TBS-ers? Moet ik me dan zorgen maken om deze persoon, of ook om mezelf en mijn kinderen? Dit is een belangrijk aandachtspunt voor de verdere communicatie.

Proces

Anderzijds komen de verschillende conclusies tot stand door het feit dat er op dit moment nog veel onbekend is. Er worden pas afspraken gemaakt over het hoe en wat van de voorziening, nadat de locatie is vastgesteld door de raad.

In bovenstaande werd al genoemd dat verschillende aanwezige inwoners aangaven dat wat hen betreft de volgorde verkeerd om is. Zij roepen de gemeente op om eerst een plan te maken en dan een locatie voor dit plan te zoeken.

Er is onbegrip dat de gemeente pas de veiligheid gaat onderzoeken op het moment dat de locatie al vaststaat. Daarom voert nu onzekerheid over de veiligheid de boventoon. Dit brengt soms frustratie en emotie teweeg. Deelname aan verschillende avonden of individuele gesprekken hebben niet bij idereen geleid tot meer duidelijkheid of toezeggingen op het gebied van veiligheid.

Echter, een locatiebesluit is nodig om duidelijkheid te krijgen over de zorg, het verblijf (wonen), de begeleiding, het toezicht, et cetera. Dat zijn belangrijke bouwstenen voor het veiligheidsplan. Deze volgorde is dus essentieel en nodig om vervolgens samen met buurtbewoners en belanghebbenden een veiligheidsplan op te kunnen stellen.

Instrumenten

We blijven in gesprek, streven naar duidelijkheid over proces en eenduidige beelden. Wij stellen bovendien de volgende instrumenten voor om meer duidelijkheid te verschaffen én om duidelijke afspraken te maken met belanghebbenden over de Time-out & Verblijfsvoorziening:

1. Klankbordgroep
2. Nieuwsbrief en website
3. Veiligheids- en beheersplan (en werken volgens het AVE model)
 - Afspraken over toezicht
 - Afspraken over actie bij meldingen
 - Afspraken over wat overlast is en hoe hierop gehandeld wordt
 - Afspraken over welke risico's aanvaardbaar zijn
 - Afspraken over avondklok (onderdeel van huisregels)

Aanvullende suggesties voor instrumenten werden aangedragen door inwoners:

4. Nulmeting van meldingen bij politie, BOA's en gemeente
 - Rekeninghoudend met lage meldingsbereidheid.
5. Data delen over aantal en aard van de meldingen rondom andere gelijksoortige voorzieningen
 - Wat kunnen omwonenden verwachten?
6. Locatiebezoek
 - Mooie en minder mooie voorbeelden bezoeken om daar met omwonenden te praten en om reële ervaringen te horen (van zowel positief en als negatief gestemde omwonenden).
7. Stroomschema doelgroep
 - Laten zien welke mensen met welke achtergrond wel of niet terecht kunnen in de Time-out & Verblijfsvoorziening.

